10/04/2021

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Ε’ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 10 Απριλίου, η Αγία μας Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Μαρτύρων Τερεντίου, Πομπηΐου, Μαξίμου, Μακαρίου, Αφρικανού και των συν αυτοίς και του Νεομάρτυρος Δήμου ή Δημητρίου αλιέως. Επίσης, σήμερα, μνημονεύουμε το συγκινητικό μαρτύριο του εθνομάρτυρα Γρηγορίου Ε΄, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ο οποίος γεννήθηκε στη Δημητσάνα της Αρκαδίας.

Μετέβη στη Σμύρνη, κοντά στο θείο του, τον εκκλησιάρχη Μελέτιο, όπου παρακολούθησε μαθήματα στην Ευαγγελική σχολή. Στη συνέχεια, άκουσε μαθήματα φιλοσοφίας στην Πάτμο. Ο πόθος του όμως για τη μοναχική ζωή τον οδήγησε στη Μονή Στροφάδων, όπου εκάρη μοναχός και μυήθηκε στη μοναχική άσκηση. Κατόπιν, τον κάλεσε ο Μητροπολίτης Σμύρνης Προκόπιος και τον χειροτόνησε αρχιδιάκονό του. Ως πρεσβύτερος επέστρεψε στη Δημητσάνα. Στις 19

Αυγούστου 1785 εξελέγη Οικουμενικός Πατριάρχης.

Στον πατριαρχικό θρόνο ο Γρηγόριος παρέμεινε μέχρι το Δεκέμβριο του 1798, οπότε καθαιρέθηκε από την Υψηλή Πύλη, διότι θεωρήθηκε ανίκανος να διατηρήσει την υποταγή των χριστιανικών λαών κάτω από τον τουρκικό ζυγό και εξορίστηκε στο Άγιος Όρος. Η περίοδος της υποχρεωτικής παραμονής του στο Περιβόλι της Παναγίας του έδωσε την ευκαιρία να εμβαθύνει περισσότερο στην αυτογνωσία και τη θεογνωσία. Κλήθηκε πάλι στον Οικουμενικό θρόνο, αλλά και πάλι εξορίστηκε από την Υψηλή Πύλη.

Το 1818 κλήθηκε για τρίτη φορά στον Οικουμενικό θρόνο, όπου παρέμεινε μέχρι τις 10 Απριλίου 1821. Έμπιστοι άνθρωποι του Πατριάρχη έσπευσαν να τον ενημερώσουν και να του προσφέρουν ασφαλή τρόπο διαφυγής για την Οδησσό. Ο Γρηγόριος ο Ε’ αρνήθηκε να φύγει λέγοντας ότι, εάν τον ενδιέφερε να σώσει το σαρκίο του, θα είχε φροντίσει να το κάνει με πολλούς άλλους τρόπους πολύ νωρίτερα. Εκείνο όμως που τον ενδιέφερε πρώτιστα ήταν η σωτηρία της πατρίδας. Και για να σωθεί η πατρίδα έπρεπε, όπως είπε, να πεθάνει ο ίδιος. Παρέμεινε λοιπόν εκεί περιμένοντας καρτερικά να ανεβεί στον Γολγοθά του, που τον είχε επιλέξει εκουσίως, διότι αυτό επέβαλλε εκείνη τη στιγμή το εθνικό του χρέος.

Στις 10 Απριλίου 1821, ημέρα του Πάσχα, οι Οθωμανοί τον κρέμασαν στην Πύλη του Πατριαρχείου. Η Πύλη αυτή παραμένει μέχρι σήμερα κλειστή εις μνημόσυνο του απαγχονισθέντος Οικουμενικού Πατριάρχου. Στις 10.4.1921 κατετάγη επετειακά, στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το ιερό λείψανό του βρίσκεται στο Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών, το οποίο οι προσκυνητές ευλαβούνται προσευχόμενοι για τη Ρωμιοσύνη και όλους τους προαπελθόντες μάρτυρες της Επταλόφου Πόλεως.

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου